

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ

Latin fordítási feladat

2019–2020. 2. forduló, 1. kategória

Romulus és Remus

Romulust és Remust Faustulus és Acca Larentia nevelte fel. Pásztorok között, játékos versenyek/vetélkedések/küzdelmek közepette növelték erejüket/erősödtek/gyarapodtak, és kezdték a rablókat megakadályozni az állatrablásban/jószágablásban/jószágtolvajlásban. A rablók ezért tervet eszeltek ki/kigondoltak egy tervet: az volt a szándékuk, hogy vagy elűzik az ifjakat a vidékükre/a környékre vagy megölik/elpusztítják őket. El is fogták/Rabul is ejtették Remust, de Romulus elmenekült a pillanatnyi veszélyből. Faustulus ekkor világosította fel Romulust, hogy ki a nagyapja. Közben a rablók eljutottak Amulius királyhoz és Remust súlyos váddal illették: mint mondták/állították, Remus meg szokta támadni Numitor földjeit. Ezért Numitor király Remust büntetésre ítélte / kiszolgáltatta a büntetésnek. Amikor azonban Numitor szemügyre vette Remus arcát és belegondolt a korába / hogy mennyi idős, majdnem felismerte (benne) az unokáját / ráismert (benne) az unokájára. Remus ugyanis nagyon hasonlított az édesanyjára. Miközben Numitor habozott/habozik, hirtelen ott termett/terem Romulus, és megszabadította/szabadítja a testvérét, megölte/megöli Amulius és Numitornak visszaadja a királyságot/királyi hatalmat/hatalmat.

Pontozás: A szöveget három különböző eljárással (A, B, C) értékeljük, majd az így kapott részpontszámokat összegezzük. **Kérjük, hogy az előzetes értékelést külön lapon végezze, melyet ne küldjön tovább, a fordítási feladathoz mellékelt ellenőrző lapot pedig hagyja üresen!**

A) Tagmondatonként (szerkezetenként) 1 pont adható minden tagmondat (szerkezet) elfogadható fordításáért. A mondat fordítása elfogadható, ha az alapját képező alany, állítmány (tárgy, ha van) fordítása pontos. Az egyéb mondatrészek fordításának a helyességét nem kell figyelembe venni a tagmondatonként adható 1 pont odaítélésekor. Részpontszám nem adható!

1) Romulus et Remus a Faustulo et Acca Larentia educabantur.	1 pont
2) Inter pastores ludicris certaminibus vires auxerunt,	1 pont
3) et latrones a rapina pecorum arcere coeperunt.	1 pont
4) Latrones igitur consilium ceperunt:	1 pont
5) iuvenes aut e terra expellere aut interficere voluerunt.	1 pont
6) Remus capiebatur,	1 pont
7) sed Romulus e periculo praesenti se eripuit.	1 pont
8) Tum Faustulus Romulum docuit,	1 pont
9) quis avus esset.	1 pont
10) Interea latrones ad Amulium regem pervenerunt	1 pont
11) et Remum vehementer incusaverunt:	1 pont
12) ut dixerunt,	1 pont
13) Remus agros Numitoris infestare solitus est.	1 pont
14) Itaque rex Numitor Remum ad supplicium tradidit.	1 pont
15) Ubi vero Numitor Remi vultum consideravit	1 pont
16) et aetatem cognovit,	1 pont
17) paene nepotem agnovit.	1 pont
18) Nam Remus matri simillimus erat.	1 pont
19) Dum Numitor dubitat,	1 pont
20) subito Romulus adest,	1 pont
21) fratrem liberat,	1 pont
22) Amulium interficit,	1 pont
23) avum Numitorem in regnum restituit.	1 pont

Összesen: 23 pont

B) Vizsgáljuk meg az aláhúzott szavak, kifejezések fordításának a helyességét, és adjunk ezekre is pontot az alábbiak szerint. Részpontoszám nem adható!

Romulus et Remus ¹a Faustulo et Acca Larentia educabantur. Inter pastores ²vires ³ludicris certaminibus ⁴auxerunt, et latrones ⁵a rapina pecorum ⁶arcere coeperunt. Latrones igitur ⁷consilium ceperunt: iuvenes aut ⁸e terra expellere aut interficere voluerunt. Remus capiebatur, sed Romulus ⁹e periculo praesenti ¹⁰se eripuit. Tum Faustulus ¹¹Romulum docuit, ¹²quis avus esset. Interea latrones ad Amulium regem pervenerunt et Remum ¹³vehementer incusaverunt: ut dixerunt, Remus agros Numitoris infestare solitus est. Itaque rex Numitor Remum ¹⁴ad supplicium tradidit. Ubi vero Numitor Remi ¹⁵vultum consideravit et ¹⁶aetatem cognovit, paene nepotem agnovit. Nam Remus ¹⁷matri simillimus erat. Dum Numitor dubitat, subito Romulus adest, fratrem liberat, Amulium interficit, avum Numitorem ¹⁸in regnum restituit.

1) a Faustulo et Acca Larentia	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
2) vires (...) auxerunt	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
3) ludicris certaminibus	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
4) a rapina... arcere	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
5) rapina pecorum	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
6) consilium ceperunt	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
7) e terra expellere	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
8) e periculo praesenti	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
9) e periculo (...) se eripuit	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
10) Romulum docuit	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
11) quis avus esset	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
12) vehementer incusaverunt	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
13) ad supplicium tradidit	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
14) vultum consideravit	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
15) aetatem cognovit	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
16) matri simillimus erat	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért
17) in regnum restituit	1 pont a kifejezés magyaros fordításáért

Összesen: 17 pont

C) Vizsgáljuk meg összességében a fordítást stiláris és fordítástechnikai szempontból:

1. szótárhasználat (mennyiben tudta a diák az adott szavak legmegfelelőbb jelentését kiválasztani);
2. nyelvhelyesség (mennyiben sikerült a szöveget a magyar nyelv szabályainak figyelembe vételével lefordítania);
3. szövegértés (mennyiben tükrözi a fordítás a szöveg megértését).

E szempontokat együttesen szemlélve hatféle pontszám adható: **0 pont (el nem készült, értékelhetetlen), 2 pont (gyenge), 4 pont (közepes), 6 pont (jó), 8 pont (kiváló) 10 pont (tökéletes)**

Fontos szempontok: A pontozásnak ebben a fázisában akkor is adható magasabb pontszám, ha a diák csak a szöveg felét tudta lefordítani, de azt a fenti szempontok alapján nagy pontossággal oldotta meg. Ha azonban a diáknak nem sikerült terjedelemben legalább a szöveg felét összefüggően, jól egymáshoz kapcsolt mondatokban lefordítania, erre a részre legföljebb 6 pont adható.

A szerezhető pontok összesen: 23 + 17 + 10 = 50 pont

A dolgozat továbbküldhető, ha a versenyző az előzetes értékelés alapján legalább a pontok 30% át megszerezte (15 pont).